

A gyakorlat címe	<b>Közös szabályalkotás és szerződéskötés az osztályban</b>
A gyakorlat típusa	problémamegoldó; kommunikációs; együttműködési
Javasolt korcsoport	12-13 éves, 14-16 éves
Időigény	30 percnél több
Helyigény	tanteremben megvalósítható
Eszközigény	Papír, írószer, csomagolópapír vagy flipchart, ragasztógyurma vagy cellux és olló
A gyakorlat részletes leírása	<p>Minden egyes tanuló írja fel azt az öt tulajdonságot, amely szerinte a saját osztályára jellemző. Mindenki megvitatja padszomszédjával, hogy melyik az a mindkettőjük által elfogadott öt vonás, ami a tanulócsoportra jellemző. (Ha páratlan az osztálylétszám, létrehozható háromtagú csoport: triád is.)</p> <p>Négy- vagy hatfős csoportok alakulnak, és a párok öt-öt jellemzőjét megvitatva döntenek a szerintük igaz öt-öt jellemzőről (a párok, illetve triádok minden esetben együtt maradnak).</p> <p>Két-két kiscsoportból képződik egy nagyobb létszámú társaság, amely közös listát készít az osztály jellemzőiről. Itt már valamennyi megemlített tulajdonság felkerülhet. Külön listába szedik a pozitív és negatív jellemzőket, majd az így elkészült listákat felírják egy-egy nagyméretű poszterre.</p> <p>Osztálykeretben áttekintik a listán szereplő tulajdonságokat, és megvitatják, hogy ezek valóban jellemzők-e az adott közösségre. Ha valaki úgy véli, hogy a lista hiányos, javasolhat kiegészítést, és ha ezt a tanulócsoport elfogadja, felkerülhet a listára.</p> <p>Megbeszélik, hogy a pozitív tulajdonságok (erősségek) hogyan fejleszthetők, illetve mit lehet közösen tenni a negatívumok (gyengeségek) megszüntetése érdekében.</p> <p>Az önarckép tanulságainak megbeszélését követően megállapodnak a közös szabályokban. Nem többségi szavazással döntenek, minden egyes tanulónak vétőjoga van. A szabályokat írásba foglalják, és az ahhoz csatlakozók aláírják a listát. Aláírásukkal szerződtek arra, hogy magukra nézve kötelező érvényűnek tartják a megállapodást.</p>
Javasolt reflexiós kérdések, feldolgozási szempontok	<p>Ezt a folyamatot az osztályban feltételezhetően az osztályfőnök irányítja. A pedagógus hatalmi szóval nem avatkozhat bele a folyamatba. Természetesen ügyelnie kell arra, hogy a megalkotott szabályok sehol se ütközzenek az iskola házirendjével. Ő maga is javasolhat szabályokat, amelyeket vitára bocsát, és ő is emelhet vétót, ha valamivel nem ért egyet. Miután konszenzusra jutnak az osztály közös szabályait illetően, azt a tanár is aláírja, tehát ezek számára is kötelező érvényűek..</p>
Kulcsszavak (címkék)	Értékelés, elemzés, kommunikáció, kooperáció, szabályalkotás, problémaazonosítás, problémakezelés, felelős döntés
Forrás	Szekszárdi Júlia: Új utak és módok. Dinasztia Tankönyvkiadó, 2008.132-133. o.